

Speerpunten 2022

LTO Nederland is dé ondernemersorganisatie voor Nederlandse boeren en tuinders. LTO Nederland behartigt de belangen van 35.000 leden door te werken aan een gunstig ondernemersklimaat voor agrariërs in Nederland en Europa.

LTO Nederland ondersteunt en verbindt ondernemers in de land- en tuinbouwsector. We zetten ons in voor gezonde dieren en planten en een gezonde omgeving en hebben volop oog voor belangrijke maatschappelijke uitdagingen op het gebied van klimaat, energie, waterkwaliteit, natuur en landschap.

Dit document bundelt de inzet in 2022 van de vele vakgroepen die LTO Nederland rijk is.

Speerpunten 2022

Gezonde planten

► Middelenpakket

LTO Nederland zet in de transitie naar weerbare teeltsystemen in op het behoud van een voldoende breed en effectief gewasbeschermingsmiddelenpakket. Deze middelen zijn noodzakelijk in het transitieproces. LTO Nederland spreekt andere partijen aan op hun bijdrage voor het behoud van dit evenwichtige gewasbeschermingsmiddelenpakket.

► Onderzoek

2030 is al over 8 jaar. Voor het onderzoek naar weerbare teeltsystemen die in de praktijk toepasbaar zijn, is dit een korte periode. LTO constateert dat publiek en privaat-publiek onderzoek naar weerbare teeltsystemen een te groot aantal prioriteiten heeft. LTO Nederland zet in op de bundeling van de aansturing van de publieke en privaat-publieke onderzoeken, waarin de ondernemer en zijn handelingsperspectief centraal moeten staan.

► Fytosanitair

Een belangrijk onderdeel in de teelt van gezonde planten zijn de fytosanitaire aspecten. Teeltbedrijven lopen het risico op de insleep van nieuwe organismen, met name door internationale handelsstromen en door klimaatsveranderingen. LTO Nederland zet in op een meerjarig programma dat tot doel de versterking van het fytosanitair bewustzijn van en handelen door de bedrijven heeft.

Meer informatie: lto.nl/portefeuille/gezonde-planten/

Boeren en tuinders in Nederland blinken uit in het telen van gezonde en veilige voedsel- en sierteeltproducten. Om koploper te blijven heeft de commissie **Gezonde Planten de ambitie in te zetten op de ontwikkeling van weerbare teeltsystemen en weerbare planten. Hierbij staan de boer en tuinder en zijn verdienvermogen centraal.**

Speerpunten 2022

Gezonde dieren

► Dierenwelzijn

De komende 2-3 jaar zal op zowel Europees niveau als op landelijk niveau de welzijnswetgeving worden geëvalueerd en aangepast. De commissie Gezonde Dieren levert in 2022 een lobbyplan op met daarin een heldere aanpak en standpunten op een aantal dierenwelzijnsdossiers voor de komende 2-3 jaar om zowel op Europees als nationaal vlak voldoende onderbouwde inzet te kunnen doen.

► Zoönose

Het nationaal Actieplan Zoönose gaat in 2022 verder worden uitgerold. Daarin wordt onder leiding van het ministerie van VWS en LNV een actieplan opgesteld. De commissie gezonde dieren zet in op een werkbaar actieplan waarin we helder formuleren waar er nog zaken kunnen worden verbeterd inzet op verscherping van de biosecurity maar ook helder zullen aangeven waar we als veehouderij Nederland al optimaal in presteren, zoals de diergezondheidsmonitoring en het early warning systeem wat we in de veehouderij al succesvol hebben lopen.

► Afrikaanse Varkenspest

Naast de uitbraken in Duitsland en Polen zijn er ook wilde zwijnen in Noord-Italië besmet met AVP. De besmettelijke dierziekte sluit zich steeds nauwer om Nederland heen. De impact op de varkenssector, maar ook andere sectoren zal zo immens groot zijn dat het van belang is dat we er als LTO en specifiek de Commissie Gezonde Dieren alles aan doen om het buiten de deur te houden. De Commissie Gezonde Dieren zal zich in 2022 extra inzetten om gezamenlijk met de varkenssector extra inzet te plegen op communicatie en gerichte acties om AVP buiten de deur te houden.

► Vogelgriep

Vogelgriep; De commissie gezonde Dieren zal de LTO vakgroep Pluimvee ondersteunen bij de inzet op vaccin ontwikkeling voor vogelgriep en de Europese lobby om bij vaccinatie geen handelsbelemmeringen te ondervinden

Meer informatie: lto.nl/portefeuille/gezonde-dieren/

De Nederlandse veehouderij werkt continue aan het houden van gezonde robuuste dieren. De commissie **Gezonde Dieren** zet zich in voor het optimaliseren van de diergezondheid en dierenwelzijn van de dieren, met minimale risico's voor en vanuit de omgeving.

Speerpunten 2022

Bodem en Water

► Europese Bodemstrategie

Bij de totstandkoming van de Europese Bodemstrategie inzetten op een richtlijn met zo veel als mogelijk vrijheidsgraden, met zoveel als mogelijk ruimte voor flexibiliteit. Voorkomen dient te worden dat er verplichtingen worden opgenomen.

► Geborgde zetels waterschappen

Behoud van de geborgde zetels in de huidige vorm.

► Maatwerkaanpak als onderdeel van het 7 e APN

Inzet op een 'go' voor de maatwerkaanpak per 1 januari 2023, waarbij de maatwerkaanpak een alternatief gelijkwaardig alternatief biedt voor de aanscherpingen in wet- en regelgeving voortkomend uit het 7 e APN (voor zowel grond- als oppervlaktewater, inclusief het addendum).

► RENURE

Per 1 januari 2023 heeft Nederland een ontheffing voor de toepassing van RENURE in de Nederlandse land- en tuinbouw.

► Toekomstig mestbeleid

Eind 2022 is er helderheid over het toekomstig mestbeleid. Het toekomstig mestbeleid dient praktisch en uitvoerbaar te zijn, en met draagvlak vanuit de verschillende sectoren.

Meer informatie: lto.nl/portefeuille/bodem-en-water/

De LTO Portefeuille **Bodem en Water** heeft voor het kalenderjaar 2022 de volgende speerpunten benoemd. Daarbij is per speerpunt kort aangegeven welke doelstelling vanuit LTO Nederland wordt nagestreefd.

Speerpunten 2022

Natuur, klimaat en energie

► Biodiversiteit en natuur

Er wordt in 2022 een visie voor biodiversiteit en natuur opgesteld. Hiermee kan de strategie voor de ontwikkeling van een meer natuurinclusieve landbouw voor de verschillende transitiepaden van de landbouw- en tuinbouw worden ingezet en kan inbreng worden gegeven aan de verdere uitvoering van de Agenda Natuurinclusief van het Programma Natuur.

► Nationale en Europese regelgeving biodiversiteit en natuur

Zowel binnen de EU als nationaal lopen (nieuwe) wet- en regelgevingstrajecten rond natuur en biodiversiteit. Bijvoorbeeld actualisering van de Natura2000-doelen, verdere aanscherping van biodiversiteitsdoelen en de Europese Biodiversiteitsstrategie. Het belang en het perspectief van de Nederlandse land- en tuinbouw wordt hier goed onder de aandacht brengen met gerichte lobby en communicatie.

► Fauna, jacht en wolf

Meer transparantie in het proces rond schadeafhandelingen en inzetten op eerlijke en snelle vergoedingen bij (indirecte) schade. Een krachtig geluid vormen in het maatschappelijke debat rondom de wolf en richting geven aan een passend beleid.

► Europees klimaatbeleid

In het kader van het “Fit-for-55” pakket spelen vele Europese discussies rond diverse verordeningen en richtlijnen op klimaatgebied. Bijvoorbeeld rondom landgebruik en klimaat, handelssystemen voor broeikasgasemissies en energie opwekking en besparing. Er worden impactanalyses gemaakt en daarna wordt ingezet op een praktische invulling van de nieuwe EU-regelgeving.

► Uitvoering Nederlands klimaatakkoord

Het politieke klimaatakkoord wordt uitgevoerd. Via het uitvoeringsoverleg landbouw en landgebruik wordt, samen met andere partners in de agro-keten, ingezet zowel beleidsruimte als financiële middelen, om de oplossingsrichtingen vanuit de land- en tuinbouw uit te kunnen voeren. Tevens wordt ingezet op de nationale discussies over de klimaatwet en de uitvoering van het coalitieakkoord lijken, want dit gaat mogelijk het klimaatakkoord doorkruisen.

De commissie **Natuur, klimaat en energie** wil met de sector bijdragen aan de internationaal en nationaal afgesproken klimaatdoelen en neemt haar verantwoordelijkheid. Dat vraagt om een integrale kijk op het landelijk gebied, waarin land- en tuinbouw verbonden is met andere functies. Bovendien moet er meer oog komen voor de diversiteit van bedrijven en gebieden en de mogelijkheden die zij hebben om aan natuur- en landschapsbeheer en biodiversiteitsherstel te doen.

Meer informatie: lto.nl/portefeuille/natuur-klimaat-en-energie/

Speerpunten 2022

Platteland en Omgeving

► Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG)

De agenda en uitvoering voor het NPLG vereist een goede, integrale afstemming tussen vele sectoren en thema's. Een effectieve lobby rond de uitdagingen van de transitie van het landelijk gebied wordt georganiseerd. Ingezet wordt op het borgen van het agrarisch perspectief binnen een gebiedsgerichte aanpak met een economische langjarige zekerheid voor agrarische ondernemers.

► Pacht en verkaveling

De mogelijkheden en gevolgen met betrekking tot pacht en verkaveling worden in beeld gebracht. Gezien de ontwikkelingen binnen NPLG en de aanstaande Omgevingswet is een aandachtspunt dat agrarische bedrijven voldoende grond hebben.

► Stikstof

De opgave voor stikstof wordt geschakeld aan onze voorwaarden om mee te doen aan de gebiedsgerichte aanpak. De inzet in de geest van het plan Duurzaam Evenwicht blijft overeind met volle aandacht voor het perspectief van blijvende, innovatieve bedrijven, het ondersteunen van bedrijven die gaan verplaatsen en een goede regeling voor stoppers.

► Vergunningen

De inzet is erop gericht dat alle agrarische bedrijven, voordat de gebiedsprocessen in juli 2023 zijn afgerond, een zekere juridische basis met een vergunning hebben op grond waarvan ze hun activiteiten kunnen inzetten.

► Perspectief landbouw

Als inzet voor de gebiedsprocessen wordt een agro-economisch perspectief van de landbouw- en tuinbouw opgesteld en vastgesteld. Dit is gericht op individuele bedrijven en met gebruikmaking van bedrijfseconomische indicatoren. Naast 'groene vinkjes' voor ecologie dienen deze er ook voor (bedrijfs-)economie te komen.

► Omgevingswet

Er wordt een kader opgezet om onze leden maximaal te faciliteren en te adviseren voor de Omgevingswet. In relatie tot lopende beleidstrajecten, zoals het NPLG, maar ook voor de vergunningen, wordt in beeld gebracht wat de gevolgen en de te ondernemen acties zijn.

► Kabels en Leidingen

Met kabel- en leidingbeheerders worden afspraken gemaakt over projectprocessen en vergoedingen voor de aanleg en instandhouding van kabel- en leidingtrajecten.

Meer informatie: lto.nl/portefeuille/platteland-en-omgeving/

De commissie **Platteland en Omgeving** richt zich daarom, in nauwe verbinding met andere portefeuilles en sectoren, op de thema's leefomgeving en ruimtelijke ordening. Er wordt bijgedragen aan goed beleid over onderwerpen zoals de leefbaarheid van het platteland, emissies van ammoniak/stikstof, geur, fijnstof, en de relatie tussen land- en tuinbouw en omwonenden.

Speerpunten 2022

Ondernemerschap en onderwijs

► Arbeidsmarkt

De hervorming van de arbeidsmarkt wordt vormgegeven langs de afspraken die we als sociale partners in het MLT hebben gemaakt. We zorgen ervoor dat mogelijke nadelige effecten voor de agrarische sector zoveel mogelijk worden beperkt.

► Arbeidsinspectie

De impact van inspecties op het boeren- en tuinderserf moet zo laag mogelijk zijn. Dat bereiken we door vroegtijdig met bijvoorbeeld de Nederlandse Arbeidsinspectie afspraken te maken over communicatie en hun jaarplan.

► Leven lang ontwikkelen

Leven lang ontwikkelen moet bij alle werkgevers en werknemers onderdeel worden van het personeelsbeleid. Het beschikbaar stellen en ontwikkelen van nieuwe tools ondersteunt daarbij. De overheid moet worden gestimuleerd om alle werknemers te bereiken met het STAP-budget.

► Huisvesting

Vergroten van de kwaliteit en kwantiteit van huisvesting voor internationale werknemers doen we door het stimuleren van gemeenten om huisvestingsbeleid op te stellen. Landelijke kaders moeten dienen als kader en als aanjager.

► Personeel

De krapte op de arbeidsmarkt gaan we te lijf via de volgende routes: vergemakkelijken van afgeven van tewerkstellingsvergunningen, ondersteunen van werkgevers met tools via de Werkgeverslijn en vergroten scholingsparticipatie.

► Fiscaal reserveren

Ondernemers in de land- en tuinbouw moeten in staat worden gesteld vermogen fiscaal vriendelijk te reserveren.

Meer informatie: lto.nl/portefeuille/ondernemerschap-en-onderwijs/

De commissie **Ondernemerschap en Onderwijs** zet zich in voor renderend ondernemerschap, goed werkgeverschap en verbindend onderwijs voor de land- en tuinbouw. Hiermee dragen we bij aan een gezond verdienvermogen, een eerlijke en aantrekkelijke arbeidsmarkt en agrarisch vakmanschap.

Speerpunten 2022

Melkveehouderij

► **Derogatie & PAS melders**

Behoud van derogatie en legaliseren van PAS melders voor het einde van het jaar.

► **Stikstof**

Inzet op specifieke maatregelen in de bedrijfsvoering, gebiedsgerichte aanpakken en innovatieve stalsystemen om te voldoen aan de milieu randvoorwaarden.

► **Dierenwelzijn**

Voor het einde van 2022 is er een werkbaar afwegingskader voor veehouders, transporteurs en veehandelaren beschikbaar, waarbij het welzijn van het dier centraal staat.

► **Vakmanschap centraal**

Inzet gericht op doel maatregelen in plaats van middelvoorschriften. Het vakmanschap van de ondernemer moet hierin centraal staan.

► **Biodiversiteit**

De sector blijft zich inzetten voor het versterken van de biodiversiteit in ruil voor een eerlijke beloning.

► **Jonge dieren**

Met KalfOK, het Kalf Volg Systeem en de samenwerking met de kalverhouderij is er blijvend aandacht voor het welzijn van het kalf.

Meer informatie: lto.nl/melkveehouderij

De vakgroep **Melkveehouderij** zet zich in voor een toekomstbestendige melkveehouderij met een goed **verdienvermogen, ondernemersruimte en maatschappelijke waardering.**

Speerpunten 2022

Vleesveehouderij

De Nederlandse vleesveehouderij biedt kwaliteitsvlees van regionale oorsprong dat voldoet aan de hoge eisen die de consument stelt aan smaak, goede zorg voor dieren, dierenwelzijn, voedselveiligheid en van regionale oorsprong. De vleesveehouderij geeft via korte ketens al van nature invulling aan kringlooplandbouw. Verder wordt via natuur inclusieve houderij en natuurbegrazing invulling gegeven aan de vraagstukken rond biodiversiteit en landschapsonderhoud.

► **Kwaliteitsrundvlees**

Kwaliteitsrundvlees van Nederlandse bodem van geborgde kwaliteit en voor een eerlijke prijs via korte ketens als basis voor een duurzaam economisch perspectief voor de sector.

► **Natuur**

Invulling aan natuur inclusieve landbouw en landschapsbeheer met bevordering van biodiversiteit door begrazing met vleesvee. Dit met het optimaal benutten van mogelijkheden voor natuurbegrazing, natuuronderhoud en natuur inclusieve landbouw.

► **Stromest**

Beloning van stromest als waardevolle bodemverbeteraar en hoogwaardige meststof.

► **GLB**

Via onder andere kalf bij de koe en weidegang invulling geven aan goede zorg voor dieren en dierenwelzijn. Dit met beloning voor kalf bij de koe en weidegang.

Meer informatie: lto.nl/vleesveehouderij

De missie van de vakgroep **Vleesveehouderij** is om met passie, vakmanschap en zorg voor mens en dier Nederland te voorzien van veilig en verantwoord rundvlees.

Speerpunten 2022

Schapenhouderij

De Nederlandse Schapenhouderij is een duurzame sector die een belangrijke bijdrage levert aan een mooi landschap en wordt gewaardeerd door maatschappij en consument. Inzet is op de verdere uitbouw en versterking daarvan door professionalisering en verdere samenwerking in ketenverband tot een economisch duurzame sector.

► **Wolvenschade**

Realiseren van een veilige schapenhouderij door aanwijzen van leefgebieden, handhaven van de nulstand daarbuiten en vergoeding voor bescherming van schapen en wolvenschade.

► **Vlees- en wolafzet**

Verbeteren van rentabiliteit van de schapenhouders door ondersteunen bij de afzet van Nederlands lamsvlees en wol. Bijvoorbeeld verwaarding via korte ketens.

► **Natuurbeheer**

Invulling geven aan maatschappelijke wensen natuurbeheer en bevorderen biodiversiteit door begrazing met schapen. Dit met een eerlijke beloning voor onderhoud en beheer van landschap, natuur en waterkeringen door begrazing met schapen.

► **Professionalisering**

Bevorderen van de rentabiliteit door verdergaande professionalisering van de bedrijven en samenwerking binnen de keten.

Meer informatie: lto.nl/schapenhouderij

De vakgroep **Schapenhouderij** schept randvoorwaarden voor toekomstgerichte ondernemers waardoor zij (met respect voor mens, dier en omgeving), gewaardeerde, hoogwaardige en gezonde producten en diensten kunnen voortbrengen.

Speerpunten 2022

Pluimveehouderij

► **Verdienvermogen**

Onder andere via Waardecreatie in Ketens is er continu inzet en aandacht voor het verdienmodel van de bedrijven, nu en in de toekomst.

► **Stikstofaanpak**

Opstellen van een sectorplan gericht op reductie van ammoniakemissies via innovaties in de pluimveehouderij. Inzet in de stikstofaanpak is dat elke pluimveehouder die door wil gaan, daarvoor de gelegenheid moet hebben.

► **Vogelgriep**

Met overheid en ketenpartijen wordt ingezet op vaccinatie tegen vogelgriep. Voorwaarden daarbij zijn: een geschikt vaccin, geen handelsbelemmeringen en praktisch haalbaar en betaalbaar.

► **Beter-Leven-keurmerk**

Sectorbrede belemmeringen wegnemen voor vleeskuikenhouders die willen omschakelen naar vleeskuikens met een 1 ster Beter-Leven-keurmerk.

► **Achterste teen behandeling**

Voor de vermeerderingssector uitstel van het verbod op het behandelen van de achterste teen bij hanen, en een aparte categorie voor minimoederdieren in de Meststoffenwet.

Meer informatie: lto.nl/pluimveehouderij

De vakgroep **Pluimveehouderij** werkt aan een sterke en levensvatbare sector. Marktgericht ondernemerschap en een goed draagvlak in de samenleving zijn belangrijke succesfactoren voor een pluimveehouder.

Speerpunten 2022

Konijnenhouderij

De konijnenhouderij in Nederland is een kleine, dynamische sector die zich op gebied van dierenwelzijn onderscheidt van hun internationale collega's. De sector investeert daartoe volop in nieuwe huisvestingssystemen zoals parkhuisvesting en het bevorderen van diergezondheid. Verder wordt volop geïnvesteerd in duurzaamheid zoals bijvoorbeeld in duurzame energie en terugdringen van stal-emissies binnen bestaande stalsystemen.

► **Dierenwelzijn**

Realiseren van toegevoegde waarde en verbetering welzijn konijnen door ontwikkelen van huisvestingssystemen. Verder verbeteren gezondheid en welzijn konijnen door gestructureerde bedrijfsbegeleiding gericht op maatschappelijk draagvlak.

► **Versterken marktpositie**

Versterken van de marktpositie door vraaggericht produceren voor Benelux thuismarkt.

► **Stikstofaanpak**

Brongerichte aanpak van ammoniakemissie wordt met behulp van emissiemetingen onderbouwd bij bestaande, actuele huisvestingssystemen.

► **Verduurzaming**

Verduurzaming van de sector middels duurzame energie en vermindering emissies.

Meer informatie: lto.nl/konijnenhouderij

De vakgroep **Konijnenhouderij** gaat uit van toekomstgerichte ondernemers die vanuit eigen verantwoordelijkheid inzetten op economisch duurzame wijze met respect voor mens, dier en omgeving gewaardeerde en hoogwaardige producten leveren.

Speerpunten 2022

Geitenhouderij

► **Verantwoorde ontwikkeling van de melkgeiten sector**

Verantwoorde ontwikkeling van de melkgeiten sector wordt mogelijk door samenwerking en afspraken tussen overheden en Platform Melkgeitenhouderij.

► **Behoud en versterking van maatschappelijk draagvlak**

Hiervoor voert de sector een ambitieuze verduurzamingsagenda uit.

► **Beter inzicht in zorg voor jonge dieren**

Hierdoor kunnen we de maatschappij beter informeren, discussies beter voeren en waar nodig de zorg verbeteren.

► **Emissiereductie**

Verdere emissiereductie met behulp van onderzoek naar beschikbare en effectieve technieken en stalsystemen.

► **Jonge bokken**

Opfok en afzet van jonge bokken vindt zorgvuldig en maatschappelijk verantwoord plaats.

► **Duidelijkheid over onderzoeken VGO**

De impasse bij de onderzoeken Veehouderij en gezondheid omwonenden (VGO) waarin de sector zich nu bevindt geeft te weinig toekomstperspectief.

► **Diergezondheid**

Betere diergezondheid wordt bewerkstelligd door samenwerking en certificering in de keten.

Meer informatie: lto.nl/geitenhouderij

De vakgroep **geitenhouderij** wil dat verantwoorde ontwikkeling van de sector en van melkgeitenbedrijven mogelijk blijft, met behoud van maatschappelijk draagvlak en een goed verdienmodel voor boeren.

Speerpunten 2022

Kalverhouderij

► Keten

Samen met de keten trachten om met de overheid te komen tot een gezamenlijke, heldere en realiseerbare visie voor het komende decennium.

► Stikstofaanpak

Onderzoek wordt gestimuleerd en uitgevoerd, onder meer gericht op reductie van emissies (m.n. ammoniak, methaan) uit stallen, waaronder de kalverstal van de toekomst en opzet van demostallen.

► Dierenwelzijn

Met de melkveehouderij en veehandel een routeplan opstellen voor een goede gezondheid van het kalf. Op (maatschappelijke) dilemma's worden acties en antwoorden geformuleerd.

► Excretienormen

Per 1 januari 2023 nieuwe, aangepaste, werkbare excretienormen voor vleeskalveren. Tevens de ambitie om goed onderbouwde en gedragen ammoniakemissiecijfers te hebben..

► Kalf Volg Systeem

Versterken van de gegevensuitwisseling in de keten via het Kalf Volg Systeem. Met die gegevens kan het management en daarmee de zorg voor het jonge dier worden verbeterd.

► Communicatie

Versterken van de communicatie vanuit de kalversector richting consument, burger en maatschappij. Het eerlijke verhaal vertellen op basis van feiten.

Meer informatie: lto.nl/kalverhouderij

De vakgroep **Kalverhouderij** zet zich in voor versterking van het toekomstperspectief van kalverhouders. We versterken de positie van kalverhouders in de maatschappij en keten door in te zetten op diergezondheid, dierenwelzijn en milieu binnen haalbare en betaalbare kaders.

Speerpunten 2021

Paardenhouderij

► Paardenwelzijn

De vakgroep blijft kennis delen over de goed paardenwelzijn. Een paardenhouder is intrinsiek gemotiveerd om goed voor zijn dieren te zorgen. Dat willen we ook laten zien.

► Paardengezondheid

Er moet meer inzage komen in besmettelijke paardenziektes die in Nederland actief zijn. Paarden maken vele reisbewegingen en komen onderweg steeds nieuwe paarden tegen. Dat is een ideale situatie voor besmettelijke ziektes om in een populatie rond te gaan.

► Ruimtelijke ordening en paardenhouderij

Veel ondernemers ondervinden uitdagingen in RO-beleid. De vakgroep wil duidelijkheid scheppen in wat paardenhouderijen zijn en wat er nodig is op een locatie om het welzijn van de paarden te waarborgen. Denk hierbij aan voldoende vrije bewegingsruimte en de mogelijkheid tot het plaatsen van schuilgelegenheden.

► Wolf

De wolf vormt ook een bedreiging voor paarden in Nederland. De vakgroep zet zich in om preventiemiddelen en schadetegemoetkoming ook beschikbaar te krijgen voor paardenhouders

► Profilering van de vakgroep

Door middel van het organiseren van bijeenkomsten en informatiestromen is samenwerking met de regio's, om de leden paardenhouders beter te informeren en in beeld te hebben

Meer informatie: lto.nl/paardenhouderij

De vakgroep **Paardenhouderij** creëert ruimte voor ondernemerschap door constante lobby op gebied van wet- en regelgeving en het behouden van het maatschappelijk draagvlak.

Speerpunten 2022

Akkerbouw & Vollegrondsgroente

► Prijsstijgingen

De vakgroep gaat in gesprek met alle schakels in de keten om de sterk gestegen kosten te beperken en eerlijk te verdelen. Het kan niet zo zijn dat de primaire sector alleen opdraait voor de gestegen grondstofprijzen door veranderend beleid, Corona- en Oekraïne-crisis.

► Personeel

De sector moeten kunnen blijven beschikken over voldoende gekwalificeerde mensen. De vakgroep zet in op het aanpassen van wetten en regelgeving die dit in de weg staat. Concreet speerpunt is om arbeidsmigranten van buiten de EU toe te laten.

► Maatwerkplan 7^e APN

Uitwerking van de maatwerkplan in het 7^e Actieprogramma Nitraat specifiek voor akkerbouw en vollegrondsgroente. Samenwerking tussen bedrijven middels huren en ruilen van gronden moet goed geregeld worden.

► Middelenpakket

De vakgroep maakt zich sterk voor behoud van een breed middelenpakket, waaronder groene middelen. Belangrijk punt is een gelijk speelveld binnen Europa.

► GLB

Het moet voor de akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt aantrekkelijk zijn om mee te doen aan het nieuwe GLB. Wij zetten in op voldoende kansen om mee te doen aan de eco-regeling en gerichte investeringsregelingen.

► Communicatie

Zichtbaarheid richting de achterban vergroten door ledenbijeenkomsten te organiseren, strategische communicatie te optimaliseren en contact met de media op te zoeken.

Meer informatie: lto.nl/akkerbouw

De vakgroep **Akkerbouw & Vollegrondsgroenten** wil de sector op de best mogelijke manier voorbereiden op een toekomst met minder chemie, meer uitdagingen m.b.t. klimaat en een voortdurende druk op de beschikbare grond. Onze leden leveren gezond en veilig voedsel en dat willen ze blijven doen. De vakgroep maakt zich daarom hard voor een goed verdienvermogen, een gelijk speelveld binnen Europa, stimuleren van innovatie en kennisdeling en goed en aantrekkelijke werkgeverschap.

Speerpunten 2022

Bomen, vaste planten en zomerbloemen

► Gezonde planten

Mede door het opzetten van Innovatiekringen de teelt verder verduurzamen en kwekers hiermee nog meer kennis laten maken. Via de CEMP-coöperatie wordt gewerkt aan voldoende beschikbaarheid van effectieve middelen. Zowel groen als laag risico middelen. Ook wordt voor de hoge laanbomen onderzoek gedaan naar een effectieve techniek met lagere emissie naar de omgeving.

► Fytosanitaire risico's

De vakgroep wil de sector meer bewust maken van de mogelijke problemen van verschillende fytosanitaire risico's. Dit voor bescherming van de teelt en behoud en vergroting van de afzetmogelijkheden.

► Uitgangsmateriaal

Vanwege de ambities van de overheid met de bossenstrategie werken wij aan voldoende geschikt uitgangsmateriaal voor bos- en haagplantsoen.

► Groene omgeving

De toegevoegde waarde van groen in de breedste zin van het woord onder de aandacht brengen van beleid, politiek, klanten en afnemers. Wij kijken hier met grote interesse naar De Groene Stad en bijvoorbeeld de Operatie Steenbreek.

► Arbeid

Vanwege het steeds lastiger kunnen werven van gekwalificeerd personeel willen wij ons presenteren als een aantrekkelijke sector. Hiervoor kijken wij ook naar de opleidingen die onze toekomstige bedrijfsopvolgers opleiden.

Meer informatie: lto.nl/bomen-en-planten

De producten van de vakgroep **Bomen, vaste planten en zomerbloemen** vormen de basis voor een groene, gezonde, veilige en prettige leef-, werk- en thuisomgeving in Nederland en ver daar buiten. Daarmee dragen we bij aan de vergroening van de stad, de bossenstrategie, vergroten van de biodiversiteit en het omgaan met de klimaatveranderingen. Geworteld in de sector, verbindend, herkenbaar en vooruitziend werken we vanuit onze passie voor groen. Samen met ondernemers focussen we op kansen om de ondernemingsruimte te optimaliseren en te verbreden en de samenleving te vergroenen.

Speerpunten 2022

Paddenstoelen

► Fysieke belasting

Samen met de Inspectie SZW de nieuwe werkwijze onder de aandacht van de kwekers brengen waardoor de fysieke belasting bij de plukkers verder omlaag gaat. Hiermee zijn geen aanpassingen van Het huidige teeltsysteem nodig.

► Kringlooplandbouw

Door het aanpassen van de regels voor toediening van champost op open teelt bedrijven de weg vrijmaken voor een verdere sluiting van de kringlooplandbouw. Het stro uit de akkerbouw kan hiermee, na een paddenstoelenteelt, als champost weer ingezet worden als bodemverbeteraar wat voor betere teeltomstandigheden zorgt met een hoger watervasthoudend vermogen. Verder inzetten op de vervanging van het gebruik van veen in dekaarde met behoud van een goede productie.

► Energie

Met de uitwerking van het rapport 'Validatie energiemodel paddenstoelenteelt' een verdere energiebesparing in de sector behalen..

► Verdienvermogen

Door het aangaan van gesprekken met partijen uit de gehele keten zet de vakgroep zich in voor de verbetering van het verdienmodel in de sector. Dit door daling van de kosten en stijging van de opbrengsten. Via de nog op te zetten Europese promotiecampagne vanuit de GEPC moet de consumptie ook verder verhoogd worden. Periodieke inzet op belangenbehartiging in de paddenstoelenketen op het gebied van MRL's, residuen, veengebruik in dekaarde en de afvoer van champost.

Meer informatie: lto.nl/paddenstoelen

De vakgroep **Paddenstoelen** zet zich in voor het verdienvermogen van paddenstoelenkwekers. Daarbij is er inzet op een bijdrage aan de doelen voor duurzame energie. De vakgroep wil ook de kringlopen sluiten. Champost moet een betere waardering als bodemverbeteraar krijgen waardoor er meer kan worden afgezet in Nederland. Ook zijn wij via Fair Produce betrokken bij het goed houden van de arbeidsomstandigheden in de sector.

Speerpunten 2022

Multifunctionele landbouw

► Platteland

Aandacht voor de positieve bijdrage die de multifunctionele landbouw levert aan de leefbaarheid van het platteland. Zowel de plattelandsbewoners als de klanten, cliënten en consumenten profiteren van het MFL-aanbod.

► Omgevingsplan

Toewerken naar het ideale omgevingsplan waar ruimte is voor gezond ondernemerschap in de multifunctionele landbouw in afstemming met de omgeving. Imago: Multifunctionele landbouw draagt bij aan het versterken van de band tussen boer en burger, en tussen stad en platteland. Dit komt ten goede aan het draagvlak voor de gehele agrarische sector.

► Businessmodellen

Vergroten van kennis over de (financierings)mogelijkheden van MFL als ook over de kengetallen van bestaande en nieuwe MFL-businessmodellen. MFL wordt daarbij gezien als een serieuze richting die agrarische ondernemers kunnen kiezen in de ontwikkeling van hun bedrijf.

► Wet- en regelgeving

Inzetten op vermindering van de regeldruk door wet- en regelgeving op de voet te volgen zodat het ten dienste is, wordt en blijft van de multifunctionele landbouw.

► Groei

De MFL-sector heeft de potentie om te groeien van 1 naar 2 miljard euro omzet per jaar. Deze omzet verzilveren we graag met behulp van agrarische ondernemers.

Meer informatie: lto.nl/mfl

De vakgroep **Multifunctionele landbouw** werkt aan het optimaliseren van dit verdienmodel voor de agrarische sector. Het betreft ondernemers die hun agrarische activiteiten verbinden met recreatie, boerderijverkoop, zorg, kinderopvang, educatie en natuurbeheer. Zij dragen daarmee bij aan een maatschappelijke behoefte.

**BOERENKAAS
TE KOOP**

Speerpunten 2022

Varkenshouderij

► Afrikaanse varkenspest (AVP)

Al het mogelijke in het werk stellen om Nederland vrij te houden van AVP en andere dierziekten. Uitvoering roadmap preventie AVP en het drastisch reduceren van de wilde zwijnenstapels.

► Verdienmodel

Realiseren van betere verdienmodellen en een sterkere positie voor varkenshouders in de verschillende nationale en internationale productieketens voor varkensvlees. Baas over eigen gegevens.

► Coöperatieve structuur mestverwerking

Realiseren van een coöperatieve regionale structuur voor mestverwerking en hiermee de basis leggen voor een beter mestbeleid met lagere mestafzetkosten en minder administratieve rompslomp.

► Overheidsbeleid

Realiseren van een robuust en bestendig overheidsbeleid en vermindering van kosten.

► Stikstof

Bewerkstelligen van passende regelingen voor saneren en innoveren om daarmee betaalbare en praktische stalinnovaties te stimuleren gericht op vermindering van stalemissies en verbetering van dierwelzijn te stimuleren.

► Brandveiligheid

Brandveiligheid op veehouderijbedrijven op een hoger niveau brengen om daarmee het aantal stalbranden omlaag te brengen en daarmee de verzekeraarbaarheid van veehouderijbedrijven tegen een realistische premie mogelijk houden.

Meer informatie: lto.nl/varkenshouderij

De POV blijft werken aan een vitale **varkenshouderij** met gezond rendement en een goede toekomst voor varkenshouders, hun gezinnen en werknemers. Dit met een positief ondernemersklimaat met ontwikkelingsperspectief en toekomstbestendigheid voor bedrijven en gezinnen. Centraal staat het versterken van de marktpositie en het verdienmodel van de Nederlandse varkenshouders.

Speerpunten 2022

Bollenteelt

► **Corona**

Problemen en knelpunten die in de bloembollensector door de Coronacrisis ontstaan agenderen zodat passende oplossingen gevonden kunnen worden en gezonde bedrijven de coronacrisis overleven.

► **Hogere productkwaliteit en steeds minder middelen**

Bedrijven kunnen in de toekomst op een economisch en ecologisch duurzame wijze gezonde bloembollen en bolbloemen veredelen, telen en exporteren naar afzetmarkten over de gehele wereld. Uiteraard zijn deze bloembollen en bolbloemen met zorg voor de omgeving geteeld en sorteert.

► **Veranderend klimaat**

Bedrijven moeten in Nederland op rendabele wijze bloembollen en bolbloemen kunnen blijven telen. De huidige en toekomstige regelgeving en klimaatdoelstellingen moeten realistisch zijn en ruimte bieden.

► **Schaarste aan personeel**

De bloembollen sector kan beschikken over voldoende inzet van mensen die enthousiast en goed gekwalificeerd zijn voor het werk. Inzetten op innovatie, robotisering en mechanisatie van werkprocessen.

► **Bedrijfsopvolging en jongeren**

Potentiële bedrijfsopvolgers beschikken over een goed netwerk en voldoende kennis en vaardigheden om een bedrijf over te kunnen nemen. Er zijn nieuwe (financiële) vormen en constructies beschikbaar om een kapitaalintensief bedrijf over te kunnen nemen.

► **Waardering van de maatschappij**

In de media en in het maatschappelijk en politieke debat worden discussies op een open, transparante en integere manier gevoerd. Discussie op basis van feiten en geen besluitvorming op basis van emotie. Geen framing.

Meer informatie: lto.nl/bollenteelt

De KAVB werkt aan een robuuste **bloembollen- en bolbloementeel** die een oplossing biedt voor de uitdagingen van vandaag en morgen. Uitdagingen met betrekking tot kwaliteit, productie en maatschappij.

Speerpunten 2022

Fruitteelt

► Effectieve duurzame Gewasbescherming

De NFO zet zich in voor duurzame gewasbescherming waarbij productiviteit, kwaliteit en bewaarresultaat niet hoeft in te boeten. De rentabiliteit van de sector mag niet onder druk komen te staan door een snelle uitfasering van chemische middelen. Gedurende het uitvoeringsprogramma moeten ondernemers uitzicht hebben op handelingsperspectief voor een effectieve gewasbescherming. De sector heeft tevens behoefte aan duidelijke en uitvoerbare regels met betrekking tot teeltvrije zones.

► Arbeid

Speerpunt van de NFO is een actieve lobby voor goede en marktconforme arbeidsvoorwaarden, waarbij de focus ligt op het verlagen van belasting en premiedruk, de lobby voor het onderbrengen van zuiver seizoenswerk onder de lage WW is daar een voorbeeld van. Nederland loopt wat lasten voor seizoensarbeid betreft Europees gezien zeer uit de pas. Deze moeten meer in de pas lopen met internationale speelveld.

► Huisvesting

Inzet op kwalitatief goede en realistische huisvesting, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen huisvesting voor korte en langere duur.

► Faunabeleid

Evenwichtiger Faunabeleid met reële schade vergoeding; Integreer daarbij versterking biodiversiteit, natuurontwikkeling met een goed fauna beleid. Meer natuur en meer biodiversiteit betekent meer faunaschade. Deze schade kan niet afgewikkeld worden op de sector.

► Eerlijke beloning voor boven wettelijke prestaties

Steeds duidelijker wordt het dat de primaire sector bij vele maatschappelijke opgaven een sleutelrol vervult. Hiervoor moet een eerlijke beloning komen. Het is daarbij de verantwoordelijkheid van de gehele keten om ervoor te zorgen dat de bovenwettelijke maatschappelijke eisen worden verdiend in de markt en vertaald wordt in goede ondernemersrandvoorwaarden voor de sector.

► Klimaatrisico

De risico's van nachtvorst, droogte en hitte nemen toe. De inzet van de NFO is om deze te borgen via het aanpassen van de regelgeving, verbetering beschikbaarheid water, efficiënt water gebruik en inspelen om klimaatsverandering in de teelt.

Meer informatie: lto.nl/fruiteelt

De NFO zet zich in voor goede randvoorwaarden in de **Fruitteeltsector** en wil bevorderen dat de fruitteeltsector de maatschappelijke waardering krijgt die het verdient.